

SKUTEČNÝ PRŮBĚH LIKVIDACE SLINTAVKY V ZAHRÁDCE

8. února 1969

Sobota 8.2.1969: V sobotu před večerem s. Ježek, který dobytek krmí, zjistil u jednoho z 38 kusů býků, že nežere.

Neděle 9.2.: Ráno bylo zjištěno, že nežerou už 3 kusy. Byla zavolána ihned veterinární pohotovost. Večer bylo zjištěno, že už nežere 8 kusů. Okamžitě bylo zakázáno všem zaměstnancům v okolí místa nákazy odejít do zaměstnání.

Pondělí 10.2.: Ráno nepřijímalo žádné krmení 13 kusů býků. Teplota dobytka byla přes 45°. Odebrání vzorků krve a odvezení do Terezína. Všechny 38 býků už více nevstalo. Začala jim téci pění od tlamy a odpadávat kopyta. Začalo se pracovat na ochranných pásech kolem vesnice a všude kde je ustájen dobytek. Započaly hlídky na všech výjezdových cestách ze Zahrádky. Přes den byla hlídka po 1 osobě a v noci po 2 hodinách ve dvojicích. Byl dán zákaz vycházení ze Zahrádky a zároveň vstupu do ní.

Úterý 11.2.: Znovu odebrání vzorků, které byly přímo v Terezíně. Příjezd krajských veterinářů, krajských hygieniků a z ministerstva z Prahy. Očkování veškerého dobytka po celé obci. Již odpoledne byla z Terezína oznámena zpráva, že jde o slintavku exotického typu. Byli povoláni řezníci, vojáci, bagr, buldozery, načež bylo oznámeno, že 38 býků bude zabito a spáleno v lese (v zahájení). Bylo ihned zahájeno bagrování jámy 10 x 5 x 3,5 m. Do této jámy byly udělány rošty z klad, na které se dobytek ukládal. Pracovalo se celou noc. Ve 23,30 hod. zahájení zabíjení býků a odvoz 8 kusů v noci do jámy. Ve 24,00 hod. bylo zabito sekou 160 kusů prasátek - od narození do 25 kg a vše se odvezlo spálit. Zabíjení býků řeznickou beuchačkou a dodělání palicí.

Středa 12.2.: Dodělání roštů - odvážení zabitých býků a ukládání pomocí autobagru na rošt. Zvláštní skupina vojáků - chemiků ukládala dobytek na rošty a připravovala 10 sudů hořlaviny. Přes den byl prováděn odvoz všech prasat a prasnic různé váhy z vepřína do Nepomuka na jatky, kde všechny kusy byly ihned poraženy. Od vojáků bylo odvezeno 63 kusů prasat. Ve vepříně bylo 460 kusů prasat - prasnic. Celkem 523 kusů likvidováno. Z toho 160 prasátek na spálení. Ve 14,30 zahájeno pálení býků a prasátek.

Čtvrtek 13.2.: Desinfekce celého vepřína a stáje u Chodorů, kde byl dobytek ustájen. Desinfekce všech cest po celé Zahrádce. Začal odvoz chlévské mrvy od Chodorů na pole pod Hůrkou, kde byla buldozerem udělána jáma. Chlévská mrvka se prokládala chlorovým vápnem a zemí. Ve 22,45 bylo zahájeno znovu pálení býků a prasátek, poněvadž ve středu to bylo neúspěšné. Pálení se znovu zúčastnili chemici z Plzně a požární sbory z Nepomuka a Blatné. Pálení dobytka tentokrát trvalo plných 5 hodin (úspěšně).

Pátek 14.2.: Ráno desinfekce požárních vozů a mužstva, které skončilo akcí. Po celý den pálení úklid spalovací jámy - desinfekce jámy a celého okolí, což prováděli vojáci - chemici. Přes den byla za účasti desinfekce začátečního stupně. Před večerem byla zahájena desinfekce vojáků a vojenských aut, které skončily akcí.

Sobota 15.2.: Odvoz chlévské mrvy od Chodorů - odvoz senné a slámy ze stodoly ke spálení. Sežehnutí veškerého bláta po celém dvoře a úklid ve stodolách. Začal odvoz močůvky od Chodorů. Příjezd a výměna doktorů - veterinářů, kteří zde byli od neděle 9.2.

Úterý 16.2.69: Dne 15.2.69 večer skončila Rojíková u nás krmení. U Rojíků byla zabita 1 záhumenková kráva v 8.30. Odvoz sena od Chodorů ke spálení, a odvoz močůvky do cihelny. Výskyt slintavky u nás ve chlévě. Ve 13.30 poražena první jalovice u nás. Hned po poražení jalovice nastal pro nás zákaz vycházení z baráku. Potraviny pro nás kupovali sousedé.

Pondělí 17.2.: Nadále trvá u nás zákaz vycházení z baráku. Ráno při měření teploty bylo zjištěno u nás u jednoho kusu teplota 45°. Z čísla 6 během dne odváží auto z nepomuckého výkupu 40 kusů býků a jalovice na jatky do Nepomuka, kde je ihned poráželi. Přes den místní občané a zaměstnanci různých podniků připravovali jámy a rošty pro další spalování 41 kusů dobytka. V 16.50 bylo u nás poraženo 5 kusů jalovic. V 17.30 přijíždí speciální auto z Podbořan a občané nakládají 6 kusů jalovic na odvezení a spálení. Zabíjení bylo prováděno zvláštní smrtící látkou - injekcemi. Byla provedena zkouška vstříknutí benzínu do žíly zvířete, což se plně osvědčilo.

Úterý 18.2.: V 9.00 nakládání záhumenkové krávy a 1 kozy u Rojíků. V 10.10 začalo zabíjení dobytka u nás. Všechny 13 kusů jalovic a býků a naše záhumenková kráva bylo do 13.00 zlikvidováno a odvezeno na spalovací rošty. Naše záhumenková kráva vážila 620 kg a byla též spálena. Bylo zabito i naše záhumenkové prase, které nám nepovolili zabít - váha 60 kg. Od 13.00 začalo zabíjení 19 kusů jalovic a býků a 1 záhumenkové krávy v číslu 4 - všechno do lesa na spálení. Nákladní auto Škoda 706 odváželo po celý den všechny záhumenkové krávy, kozy, ovce z celé vesnice. Mám zůstat doma pouze 22 slepic, 1 kohout, 10 králíků, 1 kočka a pes. Na tuto druhou akci byli povoláni chemici z Liberce. Tento den byl nejhorší pro celou obec Zahradku. Celkem 26 záhumenkových krav + nějaká ovce a koza bylo odvezeno na jatky. Spalování dobytka (41 kusů) se provádělo takto: do předem připravené jámy se navezly pneumatiky - přes ně byly uloženy klády křížem a na to pak byla dána vrstva dobytka za pomoci autojeřábu a 25-členné skupiny vojáků-chemiků z Liberce. Na tuto vrstvu dobytka znovu pneumatiky a tak to pokračovalo až do posledního kusu. Celou spalovací akci měli na starosti vojáci z Liberce. V 16.30 začal odvoz hnoje od nás. Všechny hlavy vnitřnosti a packy a kosti se zabíjených zvířat v Nepomuku se odváželi speciálním autem do Zahradky ke spálení. Jednalo se asi o 75 kusů. Hnoj se vyvážel pod Hůrkou do předem buldozery vyhrabané jámy. V 19.30 bylo spáleno všech 41 kusů hovězího dobytka. Pálení trvalo 5 hodin a dobytek byl spálen úplně na prach (3.000 lt. hořlaviny - napalm, 2.000 lt. benzínu - letecký). Pálili vojáci z Liberce.

Středa 19.2.: Odvážení hnoje od nás - sena - slámy. Vyklizání slámy a sena z naší stodoly a toto znamenalo likvidaci veškerého dobytka JZD u nás.

Čtvrtek 20.2.: Odvážení hnoje od Hořejších Jirků a od Rojíků - skončilo v 11.30. V 11.50 bylo prováděno pálení kostí, kůže, hlav a pacek, vnitřností a všech ovcí a koz. Tyto části byly odřezány z dobytka v Nepomuku na jatkách a u nás spáleny. Toto spalování prováděla zvláštní skupina vojáků z Liberce. Odpoledne byl proveden svaz všech sudů od hořlaviny a svaz všech valníků na desinfekci - odvoz močůvky od Jirků č. 4. Před večerem desinfekce vojáků a automobilů, desinfekce auta a posádky z Podbořan buldozerů a buldozeristů - všichni odjížděli domů.

Pátek 21.2.: Hned ráno byla provedena konečná desinfekce celé obce - všech stájí dvorů a všech cest postřikem a chlórovým vápnem. Od tohoto dne začala 14-ti denní izolační doba.

SOBOTA 22.2. A NEDĚLE 23.2. BYLY PRVNÍ DNY BEZ PRÁCE OD ZAČÁTKU VÝSKYTU SLINTAVKY.

Od pondělí 24.2. všichni zaměstnanci, kteří jsou zaměstnáni mimo JZD pracovali na opravě strojů, valníků a opravě vepřína. Tyto práce se prováděly až do skončení izolační doby - tj. do 7. března 1969.

7. března 1969 byla obec Zahrádka otevřena od 0.00 hod. směrem od Čížkova. Směr od Sedliště byl otevřen až v 8.30 hod. ráno. Tímto skončila celá akce slintavky v Z A H R Á D K Ě .

Pondělí 10.3.: Po celoměsíční práci opět nástup do zaměstnání všech zaměstnanců různých podniků, kteří zde pomáhali při likvidaci slintavky.

9. ÚNORA 1969

OBEC ZAHŘÁDKA JAKO ODŘÍZNUTÁ OD SVĚTA. VÝSKYT ASIJSKÉ SLINTAVKY - OJEDINĚLÝ V Č S S R .

- Opis z pravdy ze dne 13.2.1969

Slintavka exotického typu, tzv. asijskou, zjistili veterináři na farmě JZD v Zahrádce, okr. Píseň - jih. Všechny 38 býčků v jednom skravíně má být zabito a zlikvidováno. V okolí se současně začíná s přeočkováním asi 10.000 kusů hovězího a vepřového dobytka. Všichni veterinární technici v okrese mají pohotovost. Obec Zahrádka je uzavřena ve směru od Sedliště - Čížkov - Čechovice. Podle vyjádření veterinárních odborníků jde o typ slintavky, která se v ČSSR nevyskytuje.

PLZEŇSKÍ VETERINÁŘI LIKVIDUJÍ OHNÍSKO SLINTAVKY - BOJ S ČASEM A VIRY .

Stačil jeden den, aby se osada Zahrádka na "epidemickou stala zakázaným územím. Nikdo nemá povolen vstup do ní, nikdo nesmí ven. Děti z vesnice nechodí již několik dní do školy. Na všech přípustných cestách jsou spuštěny broubové závory, střežené příslušnými VB. Krajem letí zpráva a v lidovém podání dostává hrůsné tvary a rozměry. V Zahrádce - jedné z farem JZD Čížkov vypukla slintavka neznámého typu. Nemíním nikoho poučovat o slintavce, na to jsou povolanejší lidé. Ale jen několika slovy. Slintavka je onemocnění virového typu a vyskytuje se u přežvýkavců a prasat. Projevuje se horoučkou a puchýři na sliznici tlamy, vemene a mezizubní štěty. Onemocnělé zvíře slintá a kulhá. Nemocné kury je nutné zabít, spálit a místo dkladně zdesinfikovat.

Slintavka je přenosná i na člověka, kde s výjimkou dětí nemívá nebezpečný průběh. Skupina veterinářů, která již několik dnů likviduje ohnisko slintavky, má sídlo v JZD Zahrádka a přímo v ohnisku u Chodorů. Podlaha kancelářů je posypána vápnem. Na všech je vidět pořádná únava, protože nespali již několik nocí. Jen silná káva a hlt rumu je drží na nohou. Každý z nich odpovídá za určitý úsek akce, a tak se střídají u telefonu, aby co nejrychleji zjistili vše potřebné. V takové situaci je nesmyslné chtít na některém z nich rozhovor, a tak píši pouze to, co mi kdo za pechodu řekl a co jsem viděl.

V Zahrádce se skutečně vyskytla slintavka neznámého typu, jejíž průběh je velmi rychlý. Pokusil se o chronologický sled událostí. V neděli byla do Zahrádky povolána veterinární pohotovost, které vyslala podezření, že jde o slintavku. Na pomoc si přivezla kolegu z Nepomuku, který toto podezření, že jde o slintavku, potvrdil. Skupina veterinářů sáhla na místo, aby provedla všechna nutná opatření. Jak jsem zjistil, nepouštela ohnisko do středy. Okamžitě byly odebrány vzorky krve a odeslány do Terežína. k vyšetření. Pracovníci terežinských laboratoří se výsledek zdál podivný a proto vyslali své experty na místo zdroje. Po opětovném odebrání krve potvrdili, že jde o cizí neznámý typ slintavky. V Zahrádce tedy započal boj s časem a viry. Bylo okamžitě vymezeno ochranné pásmo deseti kilometrů, kolem ohniska nálety a provedeno preventivní očkování narychlo dovezenou vakcínou.

V tomto pásmu je zákaz shromažďování, tedy i konání výročních členských schůzí JZD, které byly připraveny na tuto dobu. Jsou nařízena nejprísnější hygienická opatření. Zahrádka, jak již řečeno, je odříznutá od světa a ve stáji, kde se slintavka vyskytla, byl v noci z úterý na středu všecken dobytek zabit. Jedná se o 38 býků o váze 350 - 500 kg. Později za pomoci vojáků, byl mrtvý dobytek spálen. Nemám v úmyslu situaci dramatizovat, ale pokuste se domyslet, jak vypadá život v takové vesnici, která je odříznutá od světa. Potraviny tam dovážejí z Jednoty, ale pouze k závoře na silnici. Tam je převezmou určití lidé k dalšímu transportu do vesnice. V ohnisku nákazy pracují stroje, které potřebují pohonné látky - výčet by byl dlouhý. Práce veterinářů, vojáků a zemědělců a všech, kteří pomáhají, je veliká a zasluhuje pochvaly. Jak jsem již řekl, v lidovém podání dostává celá událost fantastickou podobu a rozměry. Ačkoliv experti usilovně pátrají po původu nákazy, lidé v okolí již z jistotou neopodstatně označují původce. V dnešní době, kdy přesun zemědělských výrobků je veliký, se nedá v tak krátkém čase určit původce. Musí se prozkoumat všechny přesuny dobytka, masa, krmiva, dokonce i konzerv. Ověřit řadu dalších věcí, než bude možno říci, kde je bod, odkud nákaza přišla.